

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

46/00.00.01/2017

KH 05.02.2018 § 31 Valtuusto valitsi kokouksessa 19.6.2017 (46 §) Kanta-Hämeen käräjäoikeuden lautamieheksi kaudeksi 1.6.2017 - 31.5.2021 Taito Lehmusten, Kaisa Jussilan ja Sami Latvan.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain mukaan lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Valintapäätöksen jälkeen on todettu Lehmusten olleen jo ennen valintaa täyttänyt 65 vuotta. Häntä ei olisi saanut valita lautamieheksi. Kaupungin täytyy valita hänen sijastaan toinen lautamies. Asiasta on keskusteltu yhteisymmärryksessä Lehmusten kanssa.

Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu holhoustoimesta annetun lain mukaisesti ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Sopivaisuuden arviointi saattaa olla toisinaan hankalaa, mutta säännöksen on ajateltu sulkevan lautamiestehtävän ulkopuolelle ne, joilla on esim. rikosrekisterimerkintöjä.

Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai rangaistuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikoksen esitutkintaa taikka tulli- ja poliisivalvontaa, eikä virallinen syyttäjä, asianajaja tai muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Kunnasta valittavien käräjäoikeuden lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Lautamiesten esteellisyydestä on voimassa, mitä tuomarin esteellisyydestä säädetään. Käytännön kokemukset ovat osoittaneet esteellisyysskysymysten olevan usein ajankohtaisia erityisesti silloin, kun lautamiehinä on esim. kunnanhallituksen ja -valtuuston jäseniä.

Lautamiehen tulee olla tuomarintehtävässään riippumaton. Hän ei voi esiintyä puoluetunnuksen alla, vaikka kunnalliset luottamushenkilöt valitaankin useimmiten poliittisin perustein. Eduskunnan perustuslakivaliokunta on aikanaan korostanut lautamiesten tuomarintehtävää. Lautamiehen tehtävä ei ole kunnallinen luottamustehtävä. Se on lähinnä valtiollinen luottamustehtävä, tuomioistuimen jäsenen tehtävä, josta ansionmenetykskorvaus ja istuntopalkkio maksetaan valtion varoista. Lautamiehen tulee olla riippumaton, eikä häneltä pidä

vaatia istuntopalkkiosta ns. puolueveroa.

Tuomioistuimen istunnot alkavat yleensä aamulla ja istuntoja jatketaan niin pitkään, että kaikki istuntopäiville haastetut jutut saadaan käsitellyiksi. Laajoissa rikosasioissa lautamiesten tulee varautua olemaan läsnä useana päivänä peräkkäin.
(MN, MP)

Lisätiedot: kaupunginsihteeri Matti Pietilä, puh. 03 4141 5269, sähköposti: matti.pietila(ät)forssa.fi

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1. peruuttaa päätöksensä 19.6.2017 (46 §) Taito Lehmustan valinnan osalta
2. valitsee Taito Lehmustan tilalle Kanta-Hämeen käräjäoikeuteen lautamiehen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.